

Есенни тревоги

Есента идваше необичайно притихнала: листата по дърветата висяха безпомощно, като че ли им беше все едно какво ги чака от тук нататък. А слънцето? – сутрин се мусеше, по обяд се изсилваше, а после в ранния следобед внезапно изчезваше от хоризонта. Къде ли се бяха потулили шурците от лятото? Дали щяха да помнят песните си след зимата? Те ли ще пеят догодина или техните деца? И никаква мравка по земята. Представям си как се бяха изпокрили под цепнатините, примъкнали планини от зрънца и не знам какво още ядат мравките.

Сутрин, пък и не толкова рано, по кайсиевото дърво кацаше една едричка, като че ли пъстролява птица, обазрена в светлосиньо и с черна, дълга опашка. Оглеждаше градината и после с писък, разочарована от

обезплодените дървета, се впускаше на оглед при съседите. Или кълвачът – той все намираше какво да кълвне по кората на старите дървета. Усърдното му чукане стоеше само във въздуха... Все по-умърлушените птици се събираха по жиците, загрижени пред настъпващите есенни гжгове.

Оредяваше и живият плет безмълвно. Всеки изминал ден улицата през него

се виждаше все по-добре, а на сутринта земята беше покрита с листенцата му. Тук-там из уморените от плод градини се виждаха бухнали кълбета хризантеми, бели и червени, последните деца на горещото лято.

И листа, листа, листа по земята... Често и гръмогласно се чуваше машинка за гърва и някоя закъсняла кола, пухтяща по

Севдалина Тодорова е завършила Английска филология. Обича природата, градинарството и и литературата, а от това съчетание се е получил и разказът, който изпрати до редакцията.

стръмнините на селото. Страничните улички в по-ниското бяха покрити само с едър чакъл и вече гостта години копнееха да заприличат на главната – покрита с нов и гладък асфалт. Но уви! Колите, които пъшкаха по тях в неистовата си амбиция да стигнат асфалта, протриваха гумите си с характерен звук, който усилваше есенната тъга. И хоп – на асфалта! За града.

А и жабите се изпокриха. От седмица на седмица, и от години, около шахтата, като достолепна, измършавяла старица, излизаше едра, пъстра, тромава жаба, несмущаваща се от човешкото присъствие. С часове стоеше застинала между тревичките, сляла се с тях, като че ли обмисляше събитието на живота си. Тук изглежда, около водата, се беше родила, кой знае кога, и неизменно намираще пътя насам, когато децата я хвърляха с крясъци на поляната отсреща.

Разредиха визитите си гостуващите, макар и за кратко рептили. Веднъж,

през ранната есен, една подобна твар, дълга и узрижена, излезе от въпросната ливада. Подгонена от тъмните заплашителни облаци, запраши към близката гора, надигнала глава. Движеше се по шосето, като нас хората, опашката ѝ чукаше припряна насред асфалта, синурник ѝ казваха. Бързаше да изпревари първите тежки капки.

Битката между хлорофила, зеленият цвят на листата и каротина – златният, през есента прави атмосферата наоколо най-вълшебното място за душата. За едно известно време очите се радват на пъстролистие, че после познайте – гърветата като че ли се осъзнават, и оставят да стърчат само голите си клони. За през най-студеното...

Оглеждах ревниво своя природен свят: гървета, храсти, цветя, птици, съседските кучета и котки, а вечер виещите като малки геца чакали, оградил селото откъм гората. И те и аз се готвехме за промяната. Макар и все осезаема да беше тя – и те и аз знаехме, че това е само за няколко месеца, и те и аз ще оцелеем, всеки по своему. За да осъмнем напролет с най-необходимото: желанието да почнем всичко отначало. ■

Автор: Севдалина Тодорова

Редакцията на списание „Природа“ благодари на Севдалина Тодорова за изпратения от нея по-емоционален поглед към есента. Той може би е нетипичен за хората на науката и точното знание, но пък е добре и на тях да им се напомня, че природните явления не са само обект за измерване и анализ. Есента например навява меланхолия – може би все още необяснима от чисто научна гледна точка, но пък това я прави очарователна.